

نقش بیمه در مدیریت دارایی ماشین آلات

حسن شاطری

مدیر عامل موسسه ارزیابی خسارت مهر آیین سنجش

همایش

بین‌المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

مقدمه

صنعت بیمه در هر کشور از جمله مهمترین نهادهای مالی فعال در بازارهای مالی، بویژه بازار سرمایه است که علاوه بر تأمین امنیت فعالیت های اقتصادی می تواند از طریق خدمات بیمه ای نقش بسیار اساسی و تعیین کننده ای در تحرک و پویایی بازارهای مالی و سرمایه و داراییهای مردم کشور داشته باشد. برکسی پوشیده نیست که یکی از عوامل مهم رشد و توسعه اقتصادی یک کشور افزایش سرمایه گذاری مولد و تلاش در جهت حفظ سرمایه می باشد.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

بیمه یکی از ارزشمندترین ابداعاتی است که در برابر نیاز به جبران خسارت های اقتصادی ناشی از حوادث و ایجاد آرامش و اطمینان در جریان حیات اجتماعی ایجاد شده و روند تکاملی خود را طی کرده است.

صنعت بیمه یکی از مهمترین نهادهای اقتصادی و مالی محسوب می شود که از یک طرف در تقویت بنیه اقتصادی و اجتماعی نقش اساسی دارد و از طرف دیگر با ایجاد اطمینان و امنیت و تشکیل پس اندازهای ملی زمینه گسترش فعالیت های تولیدی و خدماتی را فراهم می کند.

همایش

بین المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

بیمه در کشورهای صنعتی و پیشرفته رشد چشمگیر یافته و تقریباً اکثر دارائی ها و مسئولیت های گوناگون اشخاص درمقابل همدیگر تحت پوشش بیمه قرار می گیرد.

شرکت های بیمه نیز باتوجه به سرمایه و ذخایر خود بخشی از ریسک را نگهداشته و قسمت دیگر را از طریق بیمه اتکایی به دیگر شرکت های بیمه واگذار می نمایند.

شرکت های بیمه در توزیع و انتقال ضرر و زیان اقتصادی یک کشور که از حوادث گوناگون به وجود می آید به بازار بین المللی نقش مهمی را ایفا می نمایند.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

بیمه مهندسی ماشین آلات عمرانی، راهسازی و معدنی

ماشین های سنگین عمرانی ، راهسازی و معدنی ، به لحاظ نقشی که در پروژه های عمرانی ، راهسازی و معدنی در زیر ساخت های اقتصادی و یا بهره برداری از معادن کشور بازی می کنند از دو دیدگاه دارای اهمیت بسیار زیادی می باشند.

اول این که به عنوان ابزار تولید و پدید آوری ارزش افزوده مورد استفاده قرار می گیرند.

دوم بخش بزرگی از دارایی های یک شرکت کاربر این گونه ماشین آلات را تشکیل می دهند که با نگرش کلان ، با توجه به وارداتی بودن بخش بسیار بزرگی از آن ها سهم مهمی از سرمایه های ملی زیربنایی کشور را نیز در بر می گیرند.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

بیمه مهندسی ماشین آلات عمرانی، راهسازی و معدنی

بر اساس یک برآورد تخمینی، تا قبل از تحریم ها، بطور متوسط سالانه حدود دو میلیارد یورو از این گونه ماشین آلات وارد کشور شده است و این رقم بدون در نظر گرفتن میزان واردات قطعات یدکی است که آن نیز بسیار قابل توجه است. در شرایط فعلی با توجه به تحریم های تحمیلی به کشور، بهای ماشین آلات عمرانی، راهسازی و معدنی قیمت صعودی بسیار بالایی داشته به نحوی که به چندین برابر قیمت شرایط عادی رسیده است. بر همین منوال، قطعات یدکی نیز، اگر یافت شوند، هزینه های بسیار سنگینی را هنگام تعمیرات ماشین ها به صاحبان ماشین آلات تحمیل می کنند.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

بیمه مهندسی ماشین آلات عمرانی، راهسازی و معدنی

از این رو، حوادثی که در اثر کاربری، بهره برداری و یا راهبری نادرست این گونه ماشین آلات که اغلب به واسطه خطای انسانی، نقص فنی و مخاطرات برونی واقع می گردد، منجر به خسارت های بسیار سنگین می شود. براین اساس، بیمه های مهندسی به شرطی که بتوانند همراه با ایجاد اطمینان از یک پشتیبانی موثر، به منظور کاهش ریسک های برآورد شده با شرکت های کاربر ماشین آلات به گونه ای فعال برخورد کنند، خواهند توانست نقش مهمی را در جلوگیری از بروز حوادث ایفا نمایند و بدین روش سهم قابل توجهی از بازار بیمه را به خود جلب نمایند.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

بیمه مهندسی ماشین آلات عمرانی، راهسازی و معدنی

نکته مهم در امور ماشین آلات عمرانی، راهسازی و معدنی تنوع و گستردگی این گونه ماشین آلات است که ویژگی های مهم آن را می توان به شرح زیر بیان نمود:

- **اندازه (سایز)** به گونه ای که در دستگاه های با اندازه بزرگ امور نگهداری و راهبری آن ها تفاوتی کیفی با دستگاه های سایز متوسط دارد
- **تنوع** شامل انواع دستگاه های ثابت و متحرک
- **فن آوری** که گستره ای از ماشین های مکانیکی، مکاترونیکی و رباتیک را شامل می گردد
این ویژگی ها به صورت وسیعی در ارتباط با کاربری دستگاه ها در خاکبرداری، حفاری و..... موثر بوده بیمه مهندسی این گونه ماشین آلات را به گونه ای بسیار تخصصی نمایان می سازد

همایش

بیمه مهندسی ماشین آلات عمرانی و راهسازی

همایش

بین المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

همایش

بین المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

همایش

بین المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

همایش

بین المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

همایش

بین‌المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

تعریف کلی بیمه‌های مهندسی

بیمه‌های مهندسی زیر مجموعه بیمه‌های اموال بوده که پروژه‌های در حال ساخت یا سازه‌ها و تأسیسات در حال بهره‌برداری و یا ماشین‌آلات و تجهیزات فنی را تحت پوشش قرار میدهد.

همایش

بین‌المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

تقسیم‌بندی بیمه‌های مهندسی

الف) بیمه‌های دوره احداث (Construction) شامل:

- بیمه تمام خطر پیمانکاران (CAR)
- بیمه تمام خطر نصب (EAR)

همایش

بین‌المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

تقسیم‌بندی بیمه‌های مهندسی

(ب) بیمه‌های دوره بهره‌برداری (Operation) شامل:

* بیمه تجهیزات و ماشین‌آلات پیمانکاران (CPM)

* بیمه ریسک‌های تکمیل شده ساختمانی (CECR)

* بیمه شکست ماشین‌آلات (MB)

* بیمه تجهیزات الکترونیک (EE)

* بیمه فساد کالا در سردخانه (DOS)

* بیمه عیوب اساسی و پنهان ساختمان (LDB)

* بیمه عدم‌النفع ناشی از شکست ماشین‌آلات (MLOP)

همایش

بین‌المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

مفهوم تمام خطر در بیمه های مهندسی

All Risks

* یعنی تمام خطرات بجز آنچه صراحتاً در بیمه نامه مستثنی شده تحت پوشش میباشد.

* تذکر: همه بیمه های مهندسی به جز بیمه ریسک های تکمیل شده ساختمانی (CECR) و بیمه عیوب اساسی و پنهان ساختمان (LDB) تمام خطر می باشند.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

تجهيزات و ماشين آلات پيمانكاران

Contractors' Plant & Machinery

CPM

همایش

بين المللى مديران فنى و نگهدارى و تعميرت

بیمه تجهیزات و ماشین آلات پیمانکاران

❖ ماشین آلات و تجهیزات بخش قابل توجهی از دارایی های پیمانکاران و صاحبان پروژه ها را تشکیل می دهند.

❖ بیمه ماشین آلات و تجهیزات پیمانکاری، تمام خطراتی که کلیه ماشین آلات و تجهیزات مورد استفاده پیمانکاران در پروژه ها را تهدید می کند تحت پوشش قرار می دهد (بجز موارد استثنا شده).

❖ در واقع این بیمه نامه پوشش بیمه بدنه را برای انواع ماشین آلات (لودر، بولدوزر، گریدر، جرثقیل، لیفتراک) و تجهیزات ثابت مستقر در پروژه (کارخانه آسفالت، سنگ شکن و بچینگ) و هرگونه زیان یا خسارت با منشأ بیرونی را که به هر علت جز موارد مستثنی شده در هنگام کار، در زمان احداث یا بهره برداری، در مواقع تعطیل کار و یا زمان نگهداری به ماشین آلات وارد آید را جبران مینماید.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

پوششهای بیمه CPM

- صاعقه، انفجار، آتش سوزی
- زلزله، آتشفشان
- رانش زمین، نشست زمین، لغزش زمین، ریزش کوه یا صخره
- تگرگ، یخ زدگی، یخ شناور
- سیل، آب گرفتگی، امواج دریا یا آب
- طوفان، گردباد، تندباد
- عدم مهارت، اجرا با کیفیت نازل
- غفلت، سهل انگاری، خطای غیر عمد
- دزدی
- باران، برف، بهمن
- خسارتهای ناشی از کاربرد آب یا سایر اقدامات جهت اطفای حریق
- سقوط - تصادم - واژگونی
- خرابکاری غیر گروهی
- سایر حوادث به جز موارد استثناء شده در بیمه نامه

همایش

بین المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

استثنائات بیمه CPM

- خسارت به علت ازکار افتادگی وسایل برقی یا مکانیکی داخل ماشین آلات
- انجماد خنک کننده یا سیالات دیگر
- نقص یا قطع در سیستم روغن کاری یا خنک کاری
- خسارت وارد به قطعات قابل تعویض مانند فیوزها، لامپها و تسمه پروانه ها
- غوطه ور شدن کلی یا جزئی در آبهای جزر و مد دار
- فرسودگی و پارگی، خوردگی، زنگ زدگی
- و غیره

همایش

بین المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

مدت بیمه CPM

حداکثر یکسال می باشد

که میتواند بنا به درخواست بیمه گذار و موافقت بیمه گر تمدید گردد.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

سرمایه مورد بیمه در بیمه CPM

ارزش ماشین آلات

شامل ارزش جایگزینی نوی مورد بیمه مشابه با احتساب حقوق و عوارض گمرکی،
هزینه حمل و هزینه نصب در صورت وجود

همایش

بین‌المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

فرانشیز بیمه CPM

خسارت مادی ۱۰٪ هر خسارت حداقل ریال در هر حادثه

تذکر: خسارت کلی درهنگامی است که کل سرمایه مورد بیمه از بین رفته یا هزینه نجات و یا تعمیرات آن از ارزش مورد بیمه بیشتر گردد.

همایش

بین‌المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

نکات مهم در بیمه CPM

(۱) پوشش بیمه‌ای CPM تنها پس از نصب و تست عملکرد صحیح ماشین‌آلات آغاز می‌گردد.

(۲) مشخصات هر یک از ماشین‌آلات باید حداقل شامل نوع، مدل، سازنده، سال ساخت، ظرفیت و سریال باشد.

(۳) بیمه‌گذار میتواند ماشین‌آلات مورد بیمه را به ارزش واقعی آن (با احتساب عمر کارکرد) بیمه نماید،

در آن صورت در صورت وقوع خسارت از قیمت نوبی مورد خسارت دیده به نسبت قیمت بیمه شده به قیمت نو

بابت استهلاک کم شده و مابقی پس از کسر فرانشیز به بیمه‌گذار پرداخت خواهد شد.

همایش

بین‌المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

نکات مهم در بیمه CPM

۴) اگر بیمه‌گذار ارقام مورد بیمه را به ارزش جایگزینی نو نیز بیمه نماید در صورت بروز خسارت کلی به دلیل اصل غرامت از اصول بیمه، قیمت واقعی مورد بیمه (قیمت کارکرده) به بیمه‌گذار پرداخت خواهد شد.

۵) کلیه هزینه‌های نجات، ایاب و ذهاب به تعمیرگاه، تعویض قطعات و اجرت تعمیرات تحت پوشش این بیمه میباشد.

۶) در صورتیکه بیمه‌گذار تمایل به پوشش بیمه‌ای ماشین‌آلات خود در طی جابجائی از یک کارگاه به کارگاه دیگر را داشته باشد با افزایش حق بیمه و الحاق کلوز مربوطه این امکان میسر خواهد شد.

همایش

بین‌المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

نکات مهم در بیمه CPM

۷) بیمه‌گذار میتواند با پرداخت حق بیمه اضافی خسارت وارد به اموال مجاور یا خسارتهای جانی یا مالی وارد به اشخاص ثالث را نیز تحت پوشش گیرد.

* برای پوشش بیمه‌ای اموال مجاور و مسئولیت در قبال اشخاص ثالث الحاق کلوز ۳۰۲ به بیمه‌نامه ضروری بوده و در هنگام محاسبه حق بیمه سرمایه آنها به سرمایه اصلی بیمه‌نامه افزوده میگردد، لازم بذکرست این کلوز خسارتهای وارد به اشخاص ثالث را فقط در محل فعالیت ماشین‌آلات تحت پوشش قرار میدهد همچنین اگر بیمه‌گذار برای ماشین‌آلات خود از محل بیمه اتومبیل ثالث خریداری کرده باشد نمیتواند ثالث این کلوز را خریداری نماید.

همایش

بین‌المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

نکات مهم در بیمه CPM

۸) اگر راننده، اپراتور یا کاربر ماشین آلات گواهینامه مربوط به کار با آن ماشین را نداشته باشد در صورتیکه بیمه‌گذار گواهی مبنی بر تأیید صلاحیت وی برای کار با ماشین آلات مربوطه را صادر نماید، صدور بیمه‌نامه CPM برای ماشین آلات مذکور از نظر بیمه‌گر بلامانع خواهد بود.

۹) بسیاری از شرکتهای فروش لیزینگ ماشین آلات سنگین و نیمه سنگین برای بازاریابی فروش خود از شرکتهای بیمه تقاضای ارائه پوشش بیمه‌ای برای ماشین آلات فروخته شده دارند، در اینحالت از آنجائیکه هنوز محل فعالیت ماشین آلات مذکور مشخص نیست بیمه‌گر باید محل مورد بیمه را سراسر ایران در نظر بگیرد.

۱۰) اگر ماشین آلات بیمه شده در طول یکسال پوشش بیمه‌ای در دو یا چند سایت مشخص فعالیت کرده یا مرتباً بین آنها جابجا میگردند، بیمه‌گر میتواند در ابتدای بیمه‌نامه آدرس تمام سایتهای مذکور را بعنوان محل مورد بیمه قید نماید.

همایش

بین‌المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

نتیجه گیری

شاید به جرات بتوان گفت که ماشین آلات عمرانی، راهسازی و معدنی که به عنوان مهمترین دارایی شرکت های کاربر ماشین آلات محسوب می شوند در عین اهمیت انکار ناپذیرشان در ساخت و ساز و تولید و همچنین، ایجاد درآمدهای مورد انتظار پروژه هایی که با کاربری آن ها به انجام می رسد، مهمترین منابع ریسک نیز محسوب می شوند.

وضعیت سلامت فنی و جغرافیای منطقه فعالیت ماشین ها و حتی دانش و تجربه راهبر آن ها در زمره عوامل ریسکی ماشین ها محسوب می شوند.

از این رو شناسایی و ارزیابی ریسک های مترتب بر ماشین آلات نخستین پیش شرط برای اقدام به عقد قراردادهای بیمه های مهندسی بخصوص CPM است.

همایش

بین المللی مدیران فنی و نگهداری و تعمیرات

نتیجه گیری

تنوع پروژه ها؛ ماشین آلاتی که در آن ها درگیر می شوند و نیروهای انسانی کاربر ماشین آلات دانش و تجربه بیمه گر و بیمه گزار، هردو را طلب می کند. در این میان این بیمه گر است که برای انتقال ریسک دارایی های خود باید نسبت به خطرات بالقوه و پیامدهای وقوع آن ارزیابی جدی داشته باشد و سرنوشت دارایی های خود را به بندهای کلیشه ای محدود نسازد.

در این رابطه تهیه چک لیست های گوناگون بخصوص چک لیست های فنی برای ارزیابی ریسک های مترتب بر ماشین آلات از اهمیت بسیاری برخوردار است بویژه که تجمع بزرگی از ریسک ها را در نقص فنی و یا حتی استهلاک ماشین ها می توان یافت.

کوتاه سخن این که بیمه گزاری اقدامی بسیار مهم در حفظ و صیانت دارایی های ماشین آلات محسوب می شود که اجتناب از آن پذیرش خطر از دست دادن سرمایه های اصلی شرکت است.

همایش

بین المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات

با سپاس از توجه شما

MehrAeenSanjesh@gmail.com

MehrAeenSanjesh.com

MehrAeenSanjesh.ir

همایش

بین‌المللی مدیریت فنی و نگهداری و تعمیرات